

ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ನಬನಿತಾ ದೇಶಮುಖ್

ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಲಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕೌಶಲಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಮಕ್ಕಳು ಕಲ್ಪನೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸೂಕ್ತ ಹಾವಭಾವ, ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ, ಮಧ್ಯಂತರ ತಡೆಗಳು, ಮುಖಭಾವಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಕಥೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಕಷ್ಟಪಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬೋಧಕರು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯಸ್ಸು, ಆಸಕ್ತಿಗಳು, ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಭಾರತದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹಲವು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಕರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬೋಧಕರು ತುಂಬು ಉತ್ಸಾಹದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಡುಗರಿಗೆ ಸಂತಸ ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಛೇದಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಕೌಶಲಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯತೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವವರೆಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನವು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಆಲಸುವಿಕೆ, ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ, ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು (Listening, Speaking,

Reading and Writing - LSRW) ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಕ್ರಮಾನುಗತಿ, ಊಹಿಸುವ ಕೌಶಲ, ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿರಿಸಿದೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸೃಜನಶೀಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಮಾತಿನ ಕೌಶಲಗಳು

ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವುದರಿಂದಲಾಗಲೇ, ಬೋಧಕರು ಹೇಳದುದನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪುನರುಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಿಸಲಾಗದು. ಬದಲಾಗಿ, ಕಥೆ ಹೇಳುವಂತಹ ಸಂತಸದಾಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ : ಕಥೆಯ ಚೀಲ

ಉದ್ದೇಶ: ಕಥೆ ಹೇಳಿಯಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾತಿನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಎರೇಸರ್, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ಪೆನ್ನುಗಳು, ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಶಾರ್ಪನರ್, ನಾಣ್ಯಗಳು, ಚಾಕೋಲೇಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಚೀಲ.

ವಿಧಾನ:

- ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕಥೆಗೂ ಒಂದು ಆರಂಭ, ಒಂದು ಮಧ್ಯಭಾಗ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೊನೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು
- ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಆರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಚೀಲದಿಂದ ಏನಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು
- ನೀವೂ ಚೀಲದಿಂದ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೀವು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಥೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ, ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು.

ಫಲತಾಂಶ: ಮಕ್ಕಳು ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಲಕೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆ ಹೇಳಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಥೆಯ ಪುನರುಕ್ತಿ ಕೌಶಲಗಳು

ಕಥೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಥೆಯ ಪುನರುಕ್ತಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರ ಆಲಸುವ ಮತ್ತು ಮಾತಿನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಕ್ರಮಾನುಗತ ಜೋಡಣೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಚೆಂಡು ದಾಟಿಸುವ ಆಟದ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳಿಯುವುದು

ಉದ್ದೇಶ: ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಒಂದು ಚೆಂಡು

ವಿಧಾನ:

- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು
- ಒಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಕಡೆಗೆ ಎಸೆಯುವುದು. ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕೈಗೆ ಅದು ಬರುತ್ತದೋ, ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು. ಮೊದಲ ಸಾಲನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ನಂತರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ದಾಟಿಸಬೇಕು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಥೆಯ ಕ್ರಮಾನುಗತವಾದ ಮುಂದಿನ ಸಾಲನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.
- ಹೀಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ದಾಟಿಸುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು.
- ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು, ಮುಂದಿನ ಅನುಸರಣೆಯ ಹಂತವಾಗಿ, ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕಾಯುವುದು.

ಫಲತಾಂಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳುವುದನ್ನು, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉತ್ಸುಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು

ಉತ್ತಮ ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲವು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಕಲಕೆಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ, ಆಲಿಸುವುದೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಪದಗಳ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಪದಕೋಶವನ್ನು, ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರ, ಪದಬಳಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬೋಧಕರ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಓದುವ, ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಸಂಗೀತಮಯ ಕಥೆ

ಉದ್ದೇಶ: ಶ್ರವ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಸಂಗೀತ ಸಾಧನಗಳು ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸದ್ದುಗಳ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣಗಳು; ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು.

ವಿಧಾನ:

- ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ, ಡೋಲನ ಬಡಿತ, ಗಾಳಿಯ ಮೊರೆತ, ನೀರಿನ ಜುಳುಜುಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಸದ್ದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು.
- ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿಯಂತಹ ಸದ್ದು ಇರುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತುಸು ತಡೆದು ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದು. ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಮೂಲಕ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಸದ್ದಿನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣವನ್ನು ಕೇಳಿಸುವುದು
- ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕಿಯ ಸದ್ದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತರಗತಿ ನಡೆಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'ಚೀಪ್-ಚೀಪ್', 'ಛೀಲ್-ಛೀಲ್', 'ಛೀರ್', ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಕಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ದಿನ ಪದಗಳು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು
- ಇದರ ಮುಂದುವರಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು 'ಸದ್ದಿನ ಪದಗಳನ್ನು' ದನಿಯಿತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಫಲತಾಂಶ: ಸಂಗೀತ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪದಕೋಶ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯ ಕೌಶಲಗಳು

ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯು (Sequencing) ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ಓದಿದುದನ್ನು ಅಥವಾ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಕಥೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯ ಕೌಶಲಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಹಿಕಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು, (comprehension strategies) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆಯ ಪಠ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಓದುವ ಶಂಕು

ಉದ್ದೇಶ: ಓದುವ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯ ಕೌಶಲಗಳ ವೃದ್ಧಿ

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಕಥೆಯ ಪುಟ, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ವಿಧಾನ:

- ಒಂದು ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯ ಪುಟವನ್ನು ಆಯ್ದು ಕತ್ತರಿಸುವುದು
- ಪುಟವನ್ನು ಒಂದು ಶಂಕುವಿನ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ, ಇಣುಕಿ ನೋಡಲು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತೂತು ಮಾಡುವುದು
- ಮಕ್ಕಳು ಆ ತೂತಿನ ಮೂಲಕ ಇಣುಕಿ ನೋಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ಶಂಕುವಿನೊಳಗಿನ ಪುಟದಲ್ಲ ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು
- ಕಾಗದದ ಶಂಕುವನ್ನು ತೆರೆಯಿರಿ. ಕಥೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಭಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಇಲ್ಲವೇ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿ.
- ಇದರ ಮುಂದಿನ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ, ಕಥೆಯಿಂದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು

ಫಲಿತಾಂಶ: ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ವಾಕ್ಯ ಹೆಣೆಯುವುದು

ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸವಾಲಿನಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಫಲತೆಯ ಅನುಭವವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯ ಕೌಶಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 1. ಓದುವ ಶಂಕು

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಅರ್ಥ ವಾಕ್ಯಗಳ ಆಟ

ಉದ್ದೇಶ: ವಾಕ್ಯಗಳ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಚಲನಶೀಲರಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು.

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಅರ್ಥ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಗದ ಚೂರುಗಳ ವಿಧಾನ:

- ಈ ಮೊದಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಕಥೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು, ಅರ್ಥವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ, ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. 1ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳ ಆರಂಭಗಳಿರುತ್ತವೆ. 2ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೀವು 'ಆರಂಭಿಸಿ' ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಎರಡೂ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಾರರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡೀ ತರಗತಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ವಾಕ್ಯಗಳ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯವೃಂದವನ್ನು ಪುನಃ ರಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಫಲಿತಾಂಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಟದ ಮೂಲಕ ಓದಲು, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು

ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕೌಶಲವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ, ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಸಂಗ್ರಹದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಾತಿನ ಕೌಶಲವೂ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಉದ್ದೇಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

- ವಿಧಾನ:ತರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ 1) ಕಥೆಯ ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು.
- ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ 1) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಂತೆ ಕೇಳಿ, ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಊಹಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲು ವಸ್ತುವಿನ ಭೌತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ (ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ, ಬಣ್ಣ) ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ (ವಯಸ್ಸು, ಅವರ ಹಾವಭಾವ, ಉಡುಗೆ) ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು.

ಫಲಿತಾಂಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಊಹಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು

ಮುಂದಾಗಲಿರುವುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಅಥವಾ ಓದುತ್ತಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವಿರಿಸಿ, ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲೂ ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಕಥೆ ಉಂಡೆ

ಉದ್ದೇಶ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಓದುವ ಹಾಗೂ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಹಳೆಯ ನಿಯತಕಾಲಕಗಳು ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹರಿದ ಕಥೆಯ ಪುಟಗಳು

- ವಿಧಾನ:ಹಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ನಿಯತಕಾಲಕದಿಂದ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಕಥೆಯ ಪುಟವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಆ ಪುಟವನ್ನು ಉಂಡೆಯಾಗಿ ಮುದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕರೆದು 'ಕಥೆ ಉಂಡೆ'ಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಲು ಹೇಳುವುದು. ಕಥೆ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು.
- ಮುದುರಿದ ಪುಟವನ್ನು ತೆರೆದು ಕಥೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯನ್ನು ಊಹಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಬರೆಯುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು.

ಫಲಿತಾಂಶ: ತಮ್ಮ ಓದುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಊಹಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 2. ಕಥೆಯ ಉಂಡೆ

ವ್ಯಾಕರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲ ನಾಮವಾಚಕಗಳು (parts of speech) "ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಅಡಿಪಾಯ"ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧವಾಗಿ ಸರಿಯಿರುವ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಲು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಮಕ್ಕಳು ಅರಿತರಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ: ಕಥೆ ಲಕೋಟೆ

ಉದ್ದೇಶ: ನಾಮವಾಚಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಬಳಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು: ಕಥೆಯೊಂದರ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳು, ಲಕೋಟೆಗಳು.

- ವಿಧಾನ: ತರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಗುಣವಾಚಕಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಲಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೂ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಲಕೋಟೆಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು.
- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುವ ಗುಂಪು ಅವುಗಳನ್ನು ತರಗತಿಗೆ ಓದುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಇದರ ಅನುಸರಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಕಥೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಪದಗುಚ್ಛಗಳನ್ನು ಮೂಕಾಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು. ಉಳಿದವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಫಲತಾಂಶ : ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಆಟವನ್ನು ಆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಳನೋಟಗಳು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರುಣಾಚಲಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆ, ನಿರೂಪಣೆ, ಮತ್ತೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವಂತ ಕಥೆ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ವೃದ್ಧಿಸಿದೆ.

ಈ ಕಥಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿನೋದದ ಅಂಶಗಳು ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೂಡಾ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿನೋದಮಯ ಮತ್ತು ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

- The role of storytelling on language learning: A literature review. Semantic Scholar. <https://www.semanticscholar.org/paper/The-role-of-storytelling-on-language-learning%3A-A-Lucarevschi/6afa2c67e6b53337ff4b833d975b6939ec3650e6>
- Why is storytelling important to children? BBC Teach. <https://www.bbc.co.uk/teach/teach/why-is-storytelling-important-to-children/zvqcnrd>

ನಬನಿತಾ ದೇಶಮುಖ್ ಅವರು ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ-ಶಿಕ್ಷಕಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು, ಪ್ರಾಸಪದ್ಯಗಳ ಲೇಖಕಿ. ಇವರು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓದುವುದು, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಕಸೂತಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ ಇವರ ಹವ್ಯಾಸಗಳು. ಅವರನ್ನು deshmukh.nitu@gmail.com ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ಸ್ಮಿತಾ ಭಟ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎನ್. ಎನ್.